

03.12.2025

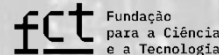

Detecția timpurie a demenței cu inteligența artificială: Pipeline complet de analiză vizuală integrat într-o aplicație reală

Autor: Corina-Elena PETEAN

Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare în Informatică - ICI București, România

The Impact of AI in the Medical Field - Practical Session

Affiliated entities

01. Introducere

Care este contextul? Depistarea timpurie a demenței este o provocare majoră în medicină. Tulburările cognitive (MCI, demență, Alzheimer) sunt frecvente la vârstnici, evoluează lent, iar semnele timpurii sunt greu de observat fără instrumente adecvate.

De ce este importantă? O identificare precoce poate duce la intervenții mai eficiente, încetinirea progresiei bolii și o calitate mai bună a vieții.

Ce se folosește în prezent? Testele cognitive tradiționale sunt administrate și interpretate manual de clinicieni → proces consumator de timp, influențat de experiența evaluatorului și predispus la variații subiective.

Ce putem face diferit? Putem automatiza analiza testului de desenare a ceasului (Clock Drawing Test – CDT) pentru a obține un screening rapid, obiectiv și standardizat.

Cum putem face asta? Cu modele de AI capabile să învețe tipare vizuale din desenele pacienților și să ofere o estimare automată a scorului.

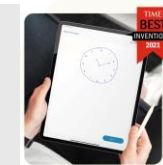
Care sunt avantajele și dezavantajele?

avantaje: evaluare rapidă, reducerea variabilității între evaluatori, detectarea subtilă a erorilor, integrare în platforme digitale;

dezavantaje: necesitatea unor seturi de date diverse, posibile limitări privind interpretabilitatea modelelor.

Care este scopul acestei aplicații? Să demonstrăm că un model AI poate interpreta automat un desen de tip CDT și poate fi integrat într-o platformă clinică, oferind un instrument util pentru screening neurocognitiv în stadii incipiente.

02. Testul de desenare a ceasului - Clock Drawing Test

Ce este?

- Un test simplu de evaluare cognitivă în care pacientul desenează un ceas analogic, indicând o oră specificată.

Ce evaluează?

- Procese mentale de bază, precum:
- memoria, atenția
- capacitatea de a organiza elementele într-un desen
- abilitatea de a planifica pașii unui task
- modul în care sunt reținute și folosite informațiile.

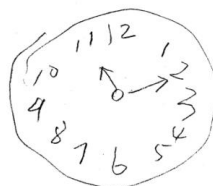
De ce este folosit?

- Este folosit pentru detectarea timpurie a tulburărilor cognitive.
- Este rapid, ieftin, ușor de administrat și foarte sensibil la schimbări cognitive subtile.

De ce este potrivit pentru AI?

- Este un desen, ușor de procesat pentru Computer Vision.
- Desenul are structuri clare (cerc, cifre, limbi).
- Modelele AI pot învăța direct din modul în care este desenat ceasul și pot oferi o evaluare automată.

Normal Clock

Abnormal Clock
(abnormal hands)Abnormal Clock
(missing number)

03. Algoritmi AI pentru interpretarea Clock Drawing Test

ROLUL AI

- poate transforma modul în care detectăm precoce tulburările cognitive, oferind evaluări standardizate, rapide și sensibile la schimbări subtile în capacitatea de organizare și planificare;

MODELELE ML ȘI DL

- permit recunoașterea pattern-urilor vizuale din desenele Clock Drawing Test și pot estima automat scorul sau riscul de tulburare neurocognitivă;

STATE-OF-THE-ART ÎN CDT AUTOMATION

- **CNN Baseline:** ResNet (50, 152, 101), DenseNet121, DenseNet201, VGG16, EfficientNetB0
- **Hibrid & Attention Models:** Combină caracteristici din mai multe rețele pre-antrenate
- **Variational Models:** RF-VAE (Reconstruction-and-Feature Variational Autoencoder)
- **Transformer-based frameworks:** ViT

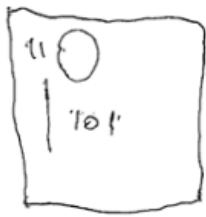

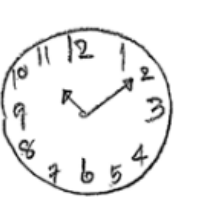

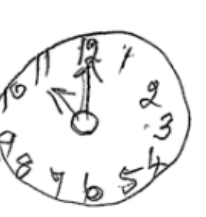
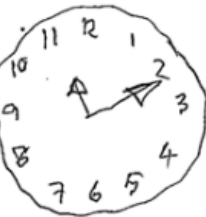
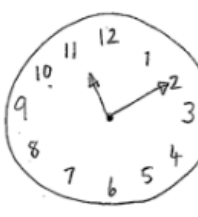
04. Descrierea setului de date

Informații generale

- 3.108 desene de ceas colectate în cadrul evaluărilor MoCA.
- Participanți cu vârste între 29 și 90 de ani.
- Fiecare pacient a realizat un desen al unui ceas care indică ora 11:10.

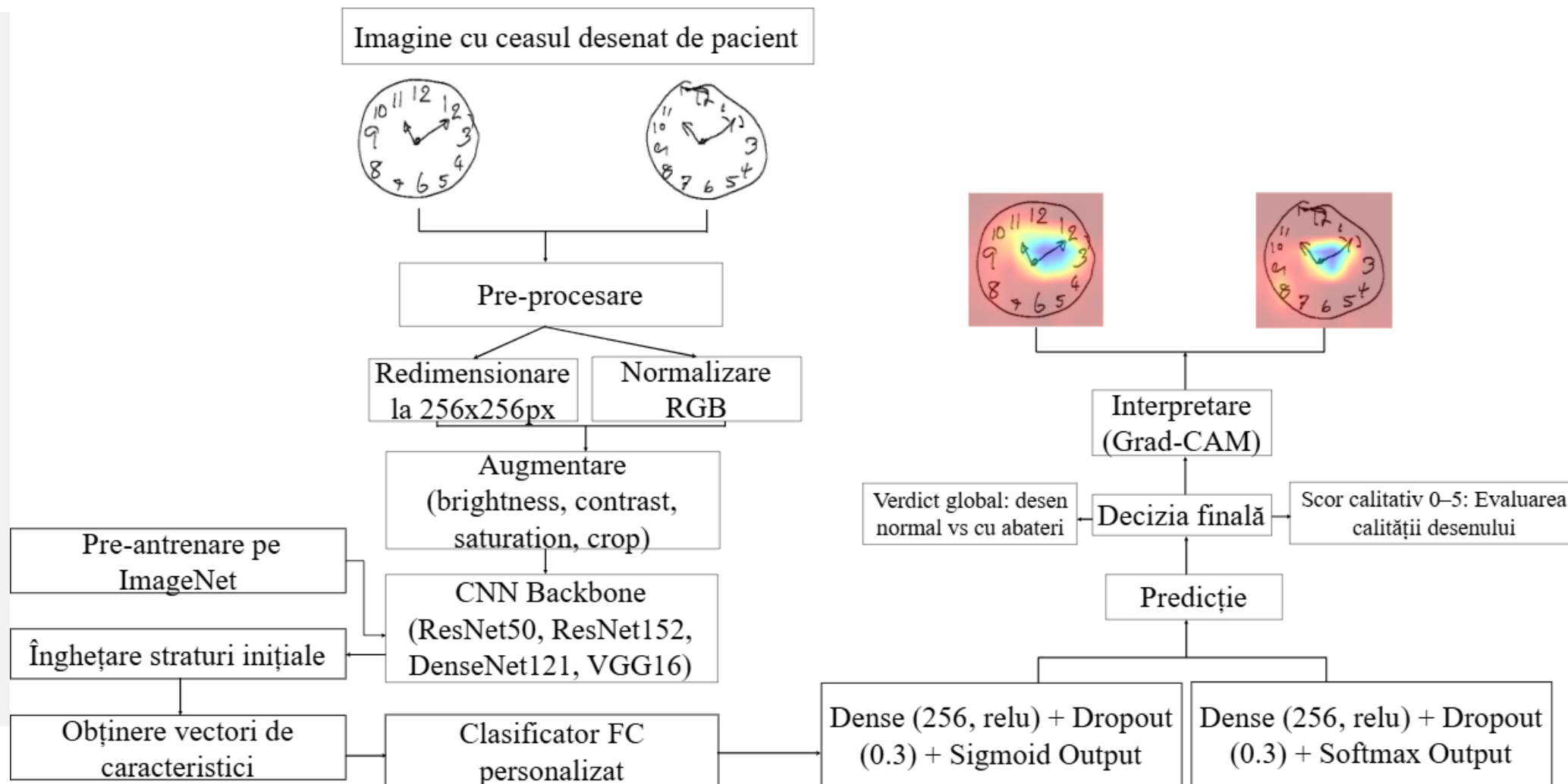
Etichetarea imaginilor

- Fiecare desen a fost evaluat de 3 experți.
- Scala Shulman cu 6 niveluri (0–5):
  - 5 = normal
  - 4 = erori vizuo-spațiale minore
  - 3 = ora indicată incorect
  - 2 = deficite moderate
  - 1 = deficite severe
  - 0 = ceas nerecunoscut

Scor 0	Scor 1	Scor 2	Scor 3	Scor 4	Scor 5
					
					
					
13	20	53	352	1047	1623

https://github.com/ccnlab/CDT-API-Network/blob/main/clock_shulman.zip

05. Etapele analizei unui desen CDT cu AI

VĂ MULȚUMESC PENTRU ATENȚIE!

corina.petean@ici.ro

This project has received funding from the European High-Performance Computing Joint Undertaking (JU) under grant agreement No 101234399 and Spain, Portugal, Romania and Türkiye. The JU receives support from the European Union's Horizon Europe Programme.

© 2025 Barcelona Supercomputing Center - Centro Nacional de Supercomputación. Author: (XXXX).
Material licensed under [CC BY-NC-4.0](#).

Affiliated entities

